

P. K.

**"Świętokrzyski słownik biograficzny,
t. 2, 1795–1918", Jerzy Szczepański,
Kielce 2009 : [recenzja]**

Z Dziejów Regionu i Miasta : rocznik Oddziału Polskiego Towarzystwa
Historycznego w Skarżysku-Kamiennej 1, 178

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Świętokrzyski słownik biograficzny,
t. 2, 1795–1918, pod red. Jerzego Szczepańskiego, Agencja
Reklamowo-Wydawnicza „JARD”, Kielce 2009, ss. 552

Koniec roku 2009 przyniósł na półki księgarskie długo wyczekiwany – bo od 2002 r. – drugi tom wydawnictwa przybliżającego życiorysy osób związanych z regionem świętokrzyskim. Tym razem redaktor tomu skoncentrował wysiłki autorów biogramów na okresie zaborów. Myli się jednak ten, kto z góry założy, że wśród omówionych postaci znajdą się jedynie zasłużeni dla Ojczyzny i regionu. Jak zauważono we wstępie: *Pomimo wątpliwości i zastrzeżeń zdecydowano się umieścić w Słowniku wysokiej rangi urzędników rosyjskich, uznając ich dużą rolę (nie zawsze negatywną) w życiu społeczności regionu. W słowniku można też znaleźć życiorysy specjalistów i urzędników niemieckich.* Dla wielu może być to niezbyt przyjemne rozczarowanie, ale od strony warsztatu historycznego jest to całkowicie uzasadnione. Znane są bowiem próby wydawania różnego rodzaju opracowań o charakterze słownikowym, gdzie fałszywie pojmowany „patriotyzm” prowadzi do pomijania sylwetek osób związanych z opracowywanym terenem, m.in. z powodów narodowościowych, ale i w wyniku skomplikowanych polskich dziejów.

Ogrom pracy włożonej przez autorów *Słownika* wyraża się w ilości biogramów – ponad 1380, w tym m.in. około 100 kobiet i około 300 działaczy PPS. Nierównomierność nasycenia regionu omawianymi postaciami wynika oczywiście z podstawy źródłowej i stanu badań. Oczywiście zatem, że najistotniejszą grupę stanowią mieszkańcy Kielc i najbliższej okolicy. Uważni czytelnicy poczują zapewne niedosyt spowodowany lakonicznością większości biogramów, ale taki jest przecież charakter tego typu opracowań. Po szczegóły życiorysów należy bowiem sięgać do cytowanej literatury przedmiotu lub zasobów archiwalnych.

Całość została utrzymana w konwencji tomu pierwszego, z niezbędnymi dla czytelnika „narzędziami”, jak wykazem skrótów bibliograficznych stosowanych w opracowaniu oraz indeksem nazw i miejscowości. Zespół autorski liczy ponad 60(!) osób. Na kartach tegoż *Słownika* uważni czytelnicy znajdą również osoby związane ze Skarżyskiem-Kamienną.

P.K.